

Sygn. akt: II C 1884/19

POSTANOWIENIE

dnia 25 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Mączkowska

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Stowarzyszenia na Rzecz (...) z siedzibą w K.

wytoczonego na rzecz A. S. (1) i A. S. (2)

przeciwko (...) Bank (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

postanawia

odrzuć pozew.

sędzia Małgorzata Mączkowska

Sygn. akt: II C 1884/19

UZASADNIENIE

do postanowienia z dnia 25 lutego 2020 r.

Stowarzyszenie na Rzecz (...) z siedzibą w K., działając na rzecz A. S. (1) i A. S. (2), wystąpiło z pozwem o zapłatę przeciwko (...) Bank (...) z siedzibą w W.. Stowarzyszenie wskazało, że w zakresie jego statutowych celów leży pomoc konsumentom skarżącym się na instytucje rynku finansowego i kapitałowego, w tym banki. Pozew dotyczy zaś roszczeń konsumentów w związku z umową kredytu z dnia 14 grudnia 2007 r.

Sąd zważył, co następuje:

Pozew podlega odrzuceniu. Zgodnie z art. 199 § 1 pkt. 3 k.p.c., sąd odrzuca pozew jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej. Przy czym zgodnie z art. 202 k.p.c., okoliczności, które uzasadniają odrzucenie pozwu sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy.

Pozew w niniejszej sprawie został wytoczony przez organizację pozarządową działającą na rzecz konsumentów tj. Stowarzyszenie na Rzecz (...) z siedzibą w K.. Zgodnie z art. 8 k.p.c., organizacje pozarządowe, których zadanie statutowe nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą dla ochrony praw obywateli, w wypadkach przewidzianych w ustawie, wszcząć postępowanie oraz wziąć udział w toczącym się postępowaniu. Zgodnie zaś z art. 61 § 1 pkt 3 k.p.c., organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, wytaczać powództwa na jej rzecz w sprawach o ochronę konsumentów. Wreszcie zgodnie z art. 62 § 1 k.p.c., do organizacji pozarządowych wytaczających powództwa na rzecz osób fizycznych stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze wytaczającym powództwo na rzecz oznaczonej osoby, z wyjątkiem art. 58 zdanie drugie.

Dla skuteczności działania organizacji pozarządowej występującej na rzecz osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami w postępowaniu cywilnym wymagane jest spełnienie następujących przesłanek: działanie organizacji pozarządowej musi mieścić się w zakresie jej zadań statutowych oraz organizacja pozarządowa musi dysponować zgodą tych osób wyrażoną na piśmie na wytoczenie przez nią powództwa.

Nie budzi wątpliwości, że Stowarzyszenie na Rzecz (...) z siedzibą w K. jest organizacją pozarządową w rozumieniu powołanego wyżej art. 8 i art. 61 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2019.688 – tekst jedn.), organizacjami pozarządowymi są niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia. Stowarzyszenie załączyło również do pozwu pisemną zgodę konsumentów na wytoczenie powództwa (k. 54) – stosownie do wymogu z art. 61 § 4 k.p.c.

Kluczowe znaczenie ma rozstrzygnięcie, czy wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie mieści się w zakresie zadań statutowych Stowarzyszenia (...). Z załączonego do pozwu statutu stowarzyszenia (k. 35-44) wynika, że jego celem jest m.in. pomoc konsumentom skarżącym się na instytucje rynku finansowego i kapitałowego, w tym banki (§ 7 pkt 1). Niewątpliwie zatem do zadań statutowych powoda należy pomoc konsumentom w sporach z bankami. W ocenie Sądu, stwierdzenie to jest jednak niewystarczające do przyjęcia, że organizacja pozarządowa jest uprawniona do wytoczenia powództwa na rzecz konsumenta. W doktrynie wyrażono słuszny pogląd, zgodnie z którym udział w postępowaniu cywilnym mogą brać tylko takie organizacje pozarządowe, których zadania statutowe nie polegają na prowadzeniu działalności gospodarczej oraz w statutach których ujęta jest forma działalności organizacji, polegająca na wytaczaniu powództw na rzecz osób fizycznych lub przystępowaniu do udziału w sprawie po stronie osób fizycznych w sprawach wskazanych w art. 61 i art. 462 k.p.c. Musi więc istnieć ścisłe powiązanie między zadaniami statutowymi organizacji i przedmiotem postępowania cywilnego w sprawie wytoczonej przez organizację pozarządową lub sprawie, do której organizacja przystępuje (tak A. Marciniak (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1–205, Warszawa 2019). Analiza zapisów rozdziału II statutu – Cele i sposoby ich realizacji wskazuje, że brak jest podstaw do stwierdzenia, aby zadaniem powodowego stowarzyszenia było wytaczanie powództw na rzecz osób trzecich. W § 8 statutu wskazano sposoby realizacji celów stowarzyszenia. Wyliczenie to nie zawiera jednakże zapisu o wytaczaniu powództw.

W konsekwencji stwierdzić należy, że zadaniem statutowym stowarzyszenia jest pomoc konsumentom, jednakże pomoc ta może być realizowana poprzez podejmowanie działań wskazanych w § 8, do których nie należy wytaczanie powództw.

Skoro zatem żaden z zapisów statutu stowarzyszenia nie zalicza do zadań statutowych wytaczania powództw na rzecz osób fizycznych, stowarzyszenie nie jest legitymowane do wystąpienia z pozwem w niniejszym procesie. W doktrynie przekonująco wskazano, że w razie wytoczenia powództwa przez organizację nieuprawnioną, sąd powinien odrzucić pozew ze względu na brak zdolności sądowej powoda (tak K. Piasecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1–366, Wyd. 7, Warszawa 2016).

Wyjaśnić również należy, że zgodnie z art. 199 § 2 k.p.c., sąd odrzuci pozew dopiero, gdy braki nie będą uzupełnione zgodnie z przepisami kodeksu. Zasady uzupełniania braków w zakresie zdolności sądowej reguluje art. 70 k.p.c. Na jego podstawie sąd zobligowany jest do wyznaczenia odpowiedniego terminu do uzupełnienia braków, pod warunkiem jednak, że braki w zakresie zdolności sądowej dają się uzupełnić. Należy jednak zauważyć, że po stronie powodowej występuje pierwotny i nieusuwalny brak zdolności sądowej, a zatem nie ma zastosowania przepis art. 70 k.p.c. Przepis ten może być bowiem stosowany jedynie wtedy, gdy przesłanką uzupełnienia braku zdolności sądowej jest zachowanie tożsamości stron, a więc takiego stanu rzeczy, w którym zarówno przed, jak i po uzupełnieniu braku zdolności sądowej stroną pozostaje ta sama jednostka (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 maja 2007 r., w sprawie I CSK 6/07, OSNC 2008/7-8/90, LEX nr 298933 i postanowieniu z dnia 24 września 2004 r., w sprawie I CK 131/04, OSNC 2005/9/156). W rozpoznawanej sprawie, zważywszy, że w dacie wytoczenia powództwa statut powoda nie

przewidywał możliwości wytaczania powództw na rzecz konsumentów, charakter przyczyny braku zdolności sądowej nie uzasadnia zastosowania powołanego przepisu art. 70 k.p.c.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., Sąd odrzucił pozew.

sędzia Małgorzata Mączkowska

ZARZĄDZENIE

(...)

19 marca 2020 r.

sędzia Małgorzata Mączkowska